



مرکز سنجش آموزش مدارس ایران

تاریخ آزمون: ۱۳۹۷/۸/۱۹

صفحه ۱ از ۲

باسمه تعالی

## آزمون تشریحی مدارس اسلام

(دوره اول متوسطه)

مدت آزمون: ۵۰ دقیقه

کلاس:

پایه: نهم

س ل م

مجموعه مدارس اسلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

بارم	سؤال	ردیف
۲	الف) بیان معنی شعر و نثر	
۰/۵	کدام یک از بیت‌های زیر، با بیت «به بینندگان آفریننده را / نبینی مرنجان دو بیننده را» <u>تقابل معنایی</u> دارد؟ پس این معنی، حقیقت هرزه خواند بدیدم اولین و آخرین، من که اندر عقل، بینی کی رخ یار؟	۱
۰/۵	الف) که داند هر که او این را نداند ب) خدا دیدم به چشم سر، یقین من ج) عیان عشق بین و عقل بگذار	
۰/۵	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «سعدیا، راستروان گوی سعادت بردند الف) منظور از «گوی سعادت بردن» چیست؟ ب) مقصود از «به منزل نرسیدن» چیست؟	۲
۰/۵	راستی کن که به منزل نرسد، کج رفتار»	
۰/۵	عبارت زیر، با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟ «یار و همدم نیکوخال، باعث شکل‌گیری و پرورش شخصیت متعالی انسان است.» الف) ذوقی چنان ندارد، بی‌دوست زندگانی ب) کمال همنشین در من اثر کرد	۳
۰/۵	دودم به سر برآمد، زین آتش نهانی وگر نه من همان خاکم که هستم	
۰/۵	بیت زیر را به نثر فارسی روان و امروزی برگردانید. «آفرینش همه تنبیه خداوند دل است دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار»	۴
۲	ب) درک متن	
۰/۲۵	با توجه به درس دوم، در عبارت «تو از عجایب این غافل، که خانه بس بزرگ است و چشم تو بس مختصر و در وی نمی‌گنجد»، منظور از «خانه» چیست؟	۵
۰/۲۵	در بیت «تا کی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش؟ / حیف باشد که تو در خوابی و نرگس بیدار»، مفهوم نمادین «بنفشه» چیست؟	۶
۰/۲۵	در بیت «همه کار ایام درس است و پند / دریغا که شاگرد هشیار نیست»، منظور از «شاگرد» چیست؟	۷
۰/۲۵	منظور از «آیین» در بیت «به چشم بصیرت به خود درنگر / تو را تا در آیین زنگار نیست» چیست؟	۸
۰/۵	مفهوم اصلی حکایت زیر کدام است؟ «روزی پیر ما با جمعی از همراهان به در آسیابی رسید. افسار اسب کشید و ساعتی درنگ کرد؛ پس به همراهان گفت: می‌دانید که این آسیاب چه می‌گوید؟ می‌گوید: معرفت این است که من در آنم. گرد خویش می‌گردم و پیوسته در خود سفر می‌کنم، تا هر چه نباید، از خود دور گردانم.»	۹
۰/۵	مصراع اول بیت «بامدادی که تفاوت نکند لیل و نهار / خوش بود دامن صحرا و تماشای بهار»، به چه زمانی اشاره دارد؟	۱۰
۱	ج) واژه‌شناسی	
۱	در هر کدام از عبارت و بیت‌های زیر، معنای واژه مشخص شده را بنویسید. الف) یار و همدم نیکوخال، باعث شکل‌گیری و پرورش شخصیت متعالی انسان است. ب) ز آزادگان، بردباری و سعی ج) تا چند منزوی، در کنج خلوتی؟ د) عقل حیران شود از خوشه زربین عنب	۱۱
	بیاموز، آموختن عار نیست در بسته تا به کی، در محبس تنی؟ فهم عاجز شود از حقه یاقوت انار	



مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

# آزمون تشریحی مدارس سلام

(دوره اول متوسطه)

س ل م  
مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

پایه: نهم

نام درس: فارسی

تاریخ آزمون: ۱۳۹۷/۸/۱۹

صفحه ۲ از ۲

ردیف	سؤال	بارم
	(د) املا	۰/۵
۱۲	غلط‌های املائی عبارت زیر را پیدا کنید و درست آنها را بنویسید. «و اگر نه، راحت داده‌اند تا در بستان معرفت حق تعالا تماشا کنی و بیرون آیی؛ چشم باز کن تا عجایب بینی.»	۰/۵
	(ه) خود ارزیابی	۰/۵
۱۳	عبارت «هر یکی را آنچه به کار باید، داد» را توضیح دهید.	۰/۵
	(و) دانش‌های زبانی و ادبی	۳/۵
۱۴	در بیت «تا کی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش؟ / حیف باشد که تو در خوابی و نرگس بیدار»، آرایه‌های نوشته شده را بیابید و بنویسید. الف) تضاد      ب) شخصیت بخشی      ج) تشبیه	۰/۷۵
۱۵	در عبارت «بر ظاهرش عیب نمی‌بینم و در باطنش غیب نمی‌دانم»، دو آرایه ادبی متفاوت پیدا کنید و بنویسید.	۰/۵
۱۶	در کدام یک از بیت‌های زیر، پرسش انکاری دیده می‌شود؟ الف) گفتم این جام جهان‌بین، به تو کی داد حکیم ب) چو کاری برآید به لطف و خوشی گفت آن روز که این گنبد مینا می‌کرد چه حاجت به تندی و گردن‌کشی	۰/۲۵
۱۷	در هر کدام از بیت‌های زیر، صفت‌های برتر (تفضیلی) یا برترین (عالی) را پیدا کنید و نوع آنها را بنویسید. الف) کسی که سبزتر است از هزار بار بهار ب) تا به زعم بلاکشان فراق کسی شگفت، کسی آنچنان که می‌دانی بدترین درد، درد هجران است	۰/۵
۱۸	در گروه اسمی زیر، هسته را مشخص کنید. «همین چند کفش چرمی زیبا»	۰/۲۵
۱۹	در بیت زیر، نقش دستوری بخش‌های مشخص شده را بنویسید. «سگ اصحاب کهف، روزی چند پی نیکان گرفت و مردم شد»	۰/۵
۲۰	برای واژه «حیران» یک هم‌خانواده بنویسید.	۰/۲۵
۲۱	پدیدآورنده هر یک از آثار زیر چه کسی است؟ الف) کیمیای سعادت:      ب) کارنامه بلخ:	۰/۵
	(ز) حفظ شعر	۰/۵
۲۲	واژه مناسب را برای کامل کردن مصراع، انتخاب کنید. «در ..... و خلوتم، تا وارهم به مرگ □ حبس      □ کنج یا پر برآورم، بهر پریدنی»	۰/۲۵
۲۳	بیت زیر را کامل کنید. ..... کوشش نمی‌کنی، پری نمی‌زنی؟	۰/۲۵
	جمع بارم	۱۰